

Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött

Mi lett a kínai szociális hitelrendszerből?

2018-ban írtam egy blogbejegyzést „[Lepontozva Kínában](#)” címmel az egyik; a kínai hatóságok által felvetett tervről, ami inkább egy **Black Mirror-epizódra** hasonlított. Az elmúlt nyolc évben azonban a pontozós rendszer helyett egy sokkal keményebb, digitális bürokrácián alapuló, feketelistás rendszer alakult ki. A társadalmi hitelrendszer (szociális kreditrendszer) a politikai engedetlenséget azonnali digitális száműzetéssel és utazási tilalommal bünteti és már a külföldieket is érinti. Ez a bejegyzés bemutatja a sci-fi disztópiát felváltó unalmas valóságot.

Visszatérés a Nagy Fal mögé

2018-ban még egy Black Mirror-szerű sci-fi disztópia szerepelt, ahol a pelenkavásárlásért pont jár, míg a videójátékokért büntetés. 2026-ra teljesen változott a helyzet. A nyugati média által várt egységes, mindent látó pontrendszer nem valósult meg. Ehelyett a világ legnagyobb bürokratikus, digitális adóellenőrző rendszere épült ki, ami bár kevésbé hasonlít az eredeti pontozós rendszerre, sokkal unalmasabb és mindenhatónak tűnik.

A nagy szétválás: Sesame Credit vs. Állami Kontroll

A nagy tech-óriások, az **Alibaba (Sesame Credit)** és a **WeChat** pontrendszereit az állam teljesen leválasztotta a hivatalos nyilvántartásokról. Törvényileg tilos a magáncégek hűségpontjai alapján állami büntetéseket kiszabni.

Bár az **Alibaba** és a **Tencent** pontrendszerei (pl. Sesame Credit) hivatalosan elváltak az államtól, a cégek szolgáltatási szinten a pártállam digitális végrehajtóiként működnek. Ha a WeChat algoritmusai politikai szempontból tiltott kulcsszavakat vagy kormányellenes üzeneteket észlel egy privát csevegésben, a fiókot azonnal véglegesen zárja. Mivel Kínában a WeChat az alapvető digitális személyazonosság, a fizetési eszköz és a hivatalos ügyintézés alapja, a fiók elvesztése a gyakorlatban felér egy digitális száműzetéssel.

Kína rájött, hogy a magáncégek (mint az Alibaba vagy a Tencent) saját, elszigetelt adatbázisai miatt a bankrendszer nem látja át a lakosság valós eladósodottságát. Ezért a **Kínai Népi Bank (PBOC)** felügyelete alatt létrehozták a **Baihang Credit (Baihang Credit Scoring)** nevű szervezetet. Ez a platform a **német SCHUFA** közvetlen kínai megfelelője, azaz az egyik leghatékonyabb kontrollszervezet működését (milyen meglepő) Németországból vette át.

A német SCHUFA

A SCHUFA (Schutzgemeinschaft für Absatzfinanzierung) Németország legnagyobb gazdasági hitelminősítő intézete, amely szinte minden Németországban élő felnőttől (több mint 68 millió emberről) vezet aktát. Nem állami szerv, hanem egy magánvállalat, amelynek a feladata, hogy megtippelje, mennyire vagy megbízható fizető. Ha Németországban lakást akarsz bérelni, bankszámlát nyitni, hitelt igényelnél vagy akár csak egy mobiltelefonos előfizetést kötnél, a SCHUFA-igazolás megkerülhetetlen.

A rendszer alapelvei és a „fekete doboz” jellege:

A SCHUFA nem kémkedik utánad; az adatokat a maga partnerei (bankok, távközlési cégek, közművek, online áruházak) adják meg. Látják a bankszámlanyitásaidat, a hitelkártyáidat, a telefonkontódat, a meglévő hiteleidet és, ami a legfontosabb, a kifizetetlen, lejárt tartozásaidat.

A rendszer egy 0 és 100% közötti pontszámot (Score) rendel hozzád. A 97%- feletti érték kiváló, míg a 90% alatti pontszám már komoly kockázatot jelent és szinte biztos, hogy elutasítják a hitel- vagy lakáskérelmedet. Bár a törvény kötelezi a SCHUFA-t, hogy évente egyszer ingyen megmutassa neked, milyen adatokat tárol rólad, azt a mai napig senki sem tudja pontosan, hogyan számolják ki a pontszámot.

A német Szövetségi Bíróság (BGH) korábban kimondta, hogy a pontozási képlet üzleti titoknak minősül. Így hiába perelték be őket magánszemélyek és fogyasztóvédők, a SCHUFA sikeresen megvédte a matematikai képletét. Külső szemlélő számára a rendszer egy „fekete doboz”: látsz egy számot a lap alján, de fogalmad sincs, hogy egy elutasított hitelkártya vagy a túl sok költözés rontott-e rajta többet.

A német SCHUFA “áldásos” tevékenységébe nekünk is sikerült beleszaladnunk. Házat szerettünk volna vásárolni kicsit több mint 15 évvel ezelőtt. Több házat is megnéztünk, és több esetben is kikértük a SCHUFA-igazolást a banki kölcsönlehetőségek felméréséhez. Aztán egy idő után a bankok megtagadták tőlünk a hitelt. Utólag kiderült számunkra, hogy minden egyes hitelképpesség-lekérdezés (!) csökkentette a SCHUFA-pontszámunkat, ami egy idő után annyira leesett, hogy a bankok nem akartak hitelt adni. Várnunk kellett egy fél évet, míg a pontszámunk ismét rendeződött (magától), és ismét hitelképpessé váltunk. Aztán házat is vettünk.

Nem, ez nem kínai történet, hanem német. Volt honnan meríteniük a kínaiaknak az aljas rendszerek kiépítéséhez.

A SCHUFA egy átláthatatlan és sok esetben kiszámíthatatlan „fekete doboz”. Kína ezt a logikát vette át a gazdasági szektor ellenőrzésére (a *Baihang Credit* rendszerrel), de míg a SCHUFA-t csak a pénz érdeklé, a kínai államot a hűség is.

Az igazi kínai fegyver: A Feketelisták

A kormány rájött, hogy a lakosság folyamatos pontozása bonyolult és kaotikus. Sokkal egyszerűbb listázni. Ha például nem fizeted ki a bírósági tartozásodat vagy az adódat, egyszerűen felírnak a nyilvános Credit China fekete listára (**shìxìnrén**). Ennek eredményeként lassabb lesz az interneted, kitiltanak a repülőkről és gyorsvonatokról, sőt, a telefonod is automatikus hangüzenettel figyelmezteti a téged hívókat: „*Figyelem, a hívott fél egy megbízhatatlan, bíróság által elítélt személy.*”

Ha politikai hibát követsz el, például kormánykritikát gyakorolsz, tiltott tüntetésen veszel részt vagy akár csak érzékeny témákról posztolsz, az állam nem vacakol pontokkal, hanem azonnal politikai feketelistára tesz. Ennek következménye ugyanaz, mint a fentiekben, de ráadásul a listázott állampolgárok gyermekeit hivatalosan kizárhatják a jobb magániskolákból, és ők nem tölthetnek be állami vagy vezető vállalati pozíciókat. Emellett törölhetik a WeChat-fiókot, ami egyenértékű a társadalmi halállal: sehol nem tudsz a továbbiakban fizetni, vagy csak nagyon korlátozottan, elveszíted a chatelési lehetőséget és az ügymintézési lehetőségeid is korlátozódnak.

Ráadásul a feketelisták már nemcsak a belföldi utazást korlátozzák, hanem a külföldre jutást is (Exit bans). Ha például külföldi üzletemberként vitád támad egy kínai partnerrel, és az elég befolyásos, a bíróság egy gombnyomással megtilthatja, hogy elhagyd az országot. Az USA és más nyugati államok már hivatalos utazási figyelmeztetést adtak ki emiatt.

Városok és különbségek

Ráadásul a pontozás módja városonként (területenként) is eltér. Vegyünk három várost, amik az eltérő besorolást jól reprezentálják:

Hongkong: Teljes mentesség

Hongkong státusza a legkülönlegesebb, mivel a város az „*egy ország, két rendszer*” elv alapján saját jogrendszerrel (Common Law) rendelkezik, így a város lakosaira egyáltalán nem vonatkozik a szárazföldi Kína állami szociális hitelrendszere vagy annak feketelistás rendszere. Bár a pekingi Nemzetbiztonsági Törvény bevezetése óta a politikai elnyomás felerősödött Hongkongban, ezt hagyományos rendőrségi és bírósági úton (letartóztatásokkal, zárolásokkal) intézik, nem pedig digitális pontrendszerekkel. Hongkongban a nyugati világhoz hasonló, tisztán pénzügyi alapú hitelminősítés működik.

Sencsen: A technológiai kísérleti labor

Sencsen Kína „*Szilícium-völgye*” és különleges gazdasági övezete. Itt működik az ország legfejlettebb, leginkább digitalizált helyi rendszere. Szencsenben a helyi szabályozások rendkívül szigorúak a mindennapi viselkedés terén.

Például a zebrán való piroson átkelést (*jaywalking*) **arcfelismerő kamerák rögzítik**, és a szabálysértés azonnal bekerül a lakos helyi adatbázisába. Ha egy sofőr évente ötnél többször kap közlekedési bírságot, automatikusan negatív rekordot kap. Ezek a pontok és adatok Szencsen saját önkormányzati rendszerén belül élnek, és elsősorban a városi szolgáltatások hatékonyságát, illetve a vállalkozások jogi megfelelését (*Corporate Social Credit*) ellenőrzik.

Csungking: A gigantikus belföldi modell

Csungking nem különleges gazdasági övezet, hanem egy közvetlen központi irányítású tartományi jogú város (32 millió lakossal). Ez a klasszikus szárazföldi kínai modellt követi.

Itt a pekingi központi irányelvek érvényesülnek a legtisztábban. Nincsenek olyan egyedi digitális tech-kísérletek, mint Szencsenben; a fókusz szinte teljes egészében a bírósági adósok feketelistáján és a cégek adózási, környezetvédelmi fegyelmeiben merül ki.

Csungkingről már volt szó ezen a blogon, amikor meg szerettem volna nézni, hogy milyen közelről ez a város, így [elementünk megnézni a világ legnagyobb városát](#).

PS

A totális kontroll megvalósult, de nem úgy, ahogy Hollywood tíz éve gondolta volna. Nem egy futurisztikus játékprogramban élnek a kínaiak, ahol mindenkinek a feje fölött lebeg egy virtuális pontszám.

Ehelyett egy unalmas, digitális pórázon rángatott, bürokratikus kapitalizmust kaptak a nyakukba, aminek egyik legfőbb eszközét (a SCHUFA-t) a nem kevésbé bürokratikus Németországból importálták.

A legutóbbi bejegyzések a blogon

[Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött \(2026.07.05\)](#)
[Az oroszok hibrid hadviselése a európai GNSS rendszer ellen \(2026.06.27\)](#)
[Ebolajárvány Kongóban \(2026.05.28\)](#)
[Amikor egy naperómű teszi oázissá a sivatagot \(2026.05.13\)](#)
[Boeing 737 MAX / MCAS \(2026.05.05\)](#)
[Csernobil árnyéka: Negyven évvel a katasztrófa után \(2026.04.26\)](#)
[A Mars Climate Orbiter \(MCO\) program banális katasztrófája \(2026.04.24\)](#)
[Therac-25: A hibaüzenet, amit senki nem értett \(2026.04.19\)](#)
[Amikor a király a másodpióta \(2026.04.17\)](#)
[A világ legnagyobb városa, Csungking \(2025.05.06\)](#)

2026/05/28 14:43

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősöd, akivel jót tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád vele, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, osszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszum](#)ban található.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

2026/05/28 16:05

Források

A bejegyzés megírásához a **Gemini AI** segítségét is igénybe vettem.

Ajánló

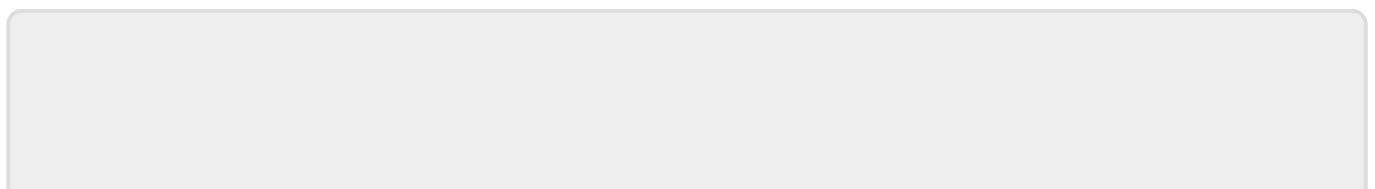
Hasonló jellegű bejegyzéseket a **Érdekes történet** tag alatt talál:

- [60 éves a Trabant](#)
- [A 61. vágány](#)
- [A Berlinben lezuhant szovjet vadászrepülőgép története](#)
- [A CIA lopott műholdja](#)
- [A dannenwalde-i baleset](#)
- [A Davis-Besse atomerőmű esete a vírussal](#)
- [A drogbáró alagútjai](#)
- [A drogfutárság veszélyei](#)
- [A Dunning-Kruger-hatás](#)
- [A Jennifer projekt](#)
- [A Kaktusz-kupola](#)
- [A Kaszpi-tengeri Szörny](#)
- [A Mars Climate Orbiter \(MCO\) program banális katasztrófája](#)
- [A millió dollár pont](#)
- [A moszkvai Metro-2 legendája](#)
- [A Poligon](#)
- [A rénszarvas és a tengeralattjáró](#)
- [A Silk Road hagyatéka](#)
- [A Stuxnet sztori](#)
- [A Trans-Szibéria gázvezeték 1983-as robbanása](#)
- [A valódi Mad Max](#)
- [A Világ valódi csodái](#)
- [A világvégi mozi](#)
- [A Wall Street Market bukása](#)
- [Alkohol az űrben](#)
- [Amikor egy naperőmű teszi oázissá a sivatagot](#)
- [An0m sztori](#)
- [Atlantropa](#)
- [Atomvillanás fentről](#)
- [Az ekranoplán; ismét a hullámok felett](#)
- [Az elhagyott szovjet nukleáris világítótornyok](#)
- [Az oroszok hibrid hadviselése a európai GNSS rendszer ellen](#)
- [Basilique Notre-Dame de la Paix, a világ legnagyobb katolikus temploma](#)
- [Bayernturm, a funkcióját veszített kilátó](#)

- [Blackout Spanyolországban](#)
- [Boeing 737 MAX / MCAS](#)
- [Csernobil árnyéka: Negyven évvel a katasztrófa után](#)
- [Csernobil és Putyin katonái](#)
- [Csónakokkal az anyahajó ellen - a Millennium Challenge 2002 gyakorlat](#)
- [Felhőkarcoló ablakok nélkül](#)
- [Gladbecker-túszdráma](#)
- [Hadsereg romokból](#)
- [Hedy Lamarr: filmszínésznő és feltaláló](#)
- [Hitler Pervitinjétől a meth-ig](#)
- [Hitler utolsó amerikai katonája](#)
- [Hogyan lett Kínának repülőgép-hordozója?](#)
- [Híd a Kwai folyón](#)
- [Hűtővonat atomrakétákkal](#)
- [Kukoricamező bombázó](#)
- [Kémek hídja](#)
- [Majak](#)
- [Mazsolabombázók](#)
- [Mert az Opel sosem kop' el](#)
- [Modernkori bolygó hollandi](#)
- [Neuralink](#)
- [Német hackerek és a KGB](#)
- [Orwell elmaradt, a bürokrácia győzött](#)
- [Ottó utazásai](#)
- [Probstzella - végállomás](#)
- [Surtsey, az ötvenéves sziget](#)
- [Sztálin elfeledett vasútja](#)
- [Teufelsberg FSB](#)
- [Therac-25: A hibaüzenet, amit senki nem értett](#)
- [Vészjelzések a Dakotáról](#)
- [Whisky-háború a Hans szigetért](#)
- [Yokoi háborúja](#)
- [Átadták a világ leghosszabb alagútját](#)
- [Öreg fiúk bankrablócsapata](#)

[2026, érdekes történet](#), [tech](#), [Kína](#), [Németország](#), [jaywalking](#), [SCHUFA](#), [Black Mirror](#), [recall](#), [WeChat](#), [Alibaba](#), [Sesame Credit](#), [Tencent](#), [PBOC](#), [Baihang Credit](#), [Hongkong](#), [Sencsen](#), [Csungking](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 115

From:

<https://www.bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

https://www.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:orwell_elmaradt&rev=1783271769

Last update: **2026/07/05 17:16**